

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Антония Иванова Пенчева**

Университет за национално и световно стопанство, професионално направление 2.1 Филология, научна специалност Славянски езици. Съвременен руски език – делова комуникация и лингвокултурология

относно дисертационния труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по руски език)

на **Росица Боянова Хаджигеоргиева**

на тема *Изучаване на руски език с помощта на автентични текстове: теория и практика*

с научен ръководител доц. д-р Антония Димитрова Радкова,
СУ „Св. Климент Охридски“

Участвам в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД 38-55/22.01.2019 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Росица Хаджигеоргиева е докторант към катедрата по методика във Факултета по славянски езици на СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по руски език). Обучението е осъществено в свободна форма през периода 2014 – 2018 г.

Представеният от дисертанта комплект материали е в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България, обн. в ДВ, бр. 38 от 2010 г., последващите му изменения и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Росица Хаджигеоргиева е русист с дългогодишна практика. Завършва руска филология във Воронежкия държавен университет, Русия, през 1985 г. Започва професионалната си кариера като учител по руски език в Националния учебен комплекс по култура Горна Баня и 35-то СОУ „Добри Войников“, а по-късно работи като преподавател по руски език на свободна практика и хоноруван преподавател в Нов български университет и Академията на МВР. Била е лектор по български език в Московския държавен лингвистичен университет „Морис Торез“ (2010 и 2017 г.). Автор е на учебник („Русский язык для 9-ого класса“ в съавторство с А. Яшкина и М. Христова) и учебни помагала („Лестница 1“ в съавторство с А. Яшкина

и А. Андреева и „Лестница 2“ в съавторство с А. Яшкина), участвала е в подготовката на изпитни тестове за Тестовия център на НБУ, нива В1, В2. Занимава се и с преводаческа дейност на специализирана литература. Разработването на дисертационен труд е следващ етап в професионалното ѝ развитие и научно обобщение на преподавателските ѝ постижения.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е посветен на изследване на възможностите за използване на автентични текстове в обучението по руски език на начални нива (А1 – А2) за учащи след гимназиална степен (10 стр.) и ефективността им за изграждане на рецептивни и продуктивни умения, за формиране на социолингвистична и межкултурна компетентност, на евристични умения и нагласи (67–68 стр.) – тема, безспорно, актуална в теоретичен и приложен аспект, почти напълно неразработена в българската методика на чуждоезиковото обучение.

Дисертационният труд, отличаващ се с ясна структура, която следва посочените изследователски задачи (10–11 стр.), е с обем 148 стр. и е структуриран в увод, три глави, изводи, заключение, приноси моменти и библиография. Третата глава е с практическа насоченост и е в подкрепа на хипотезата, че автентичният текст е възможен, необходим и незаменим изходен материал за обучение по руски език на начални нива. Библиографията се състои от 109 източника, от които 19 англоезични. Привлечените към теоретичната база научни трудове са представени аналитично и са цитирани коректно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертантът притежава задълбочени теоретични познания по темата на дисертацията и дългогодишен преподавателски опит в използване на автентични текстове на руски език.

Широкоспектърният изследователски подход, приложен от дисертанта, включва изучаване на понятието автентичност в различни сфери на познанието – философия, психология, антропология (14–16 стр.). Р. Хаджигеоргиева фокусира изследователския си интерес върху методическата функционалност на автентичния текст и експлицира основните му характеристики в опозиция с учебния текст. Ценността на този научен труд е в комплексното изследване на типологичните особености, жанровите характеристики и езиковите специфики на автентичния текст и в оригинално разработената авторска методология за анализиране на методическата функционалност на автентичния текст, което го прави значим за българската русистика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представената за защита дисертация има теоретико-приложен характер и представлява актуално научно изследване, което има приносен характер за съвременното чуждоезиково обучение.

Към научните и научно-приложните приноси на представената работа могат да се отнесат следните:

- Изследвана е взаимовръзката между автентичност и текст от позицията на чуждоезиковото обучение.
- Описани са типологичните характеристики на учебния текст и автентичния текст и в тази връзка са изведени понятията *текст за учебни цели* и *текст за използване в учебна среда*.
- Предложен е авторски алгоритъм за определяне на методическата функционалност на автентичните текстове.

Научно-приложните резултати от изследването може да се използват в теорията и практиката на обучението по чужд език (руски).

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Списъкът на научните публикации по темата на дисертацията включва 3 заглавия на публикации, които разглеждат отделни аспекти на докторския труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертацията (34 стр.) достатъчно изчерпателно и точно отразява основните моменти от структурата и в синтезиран вид възпроизвежда достоверно съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Бих препоръчала по-прецизно боравене с апарата на цитирането. В списъка с библиографските източници са пропуснати автори, които се цитират в текста.

8. Заключение

Гореизложеното ми позволява да направя извода, че по своята теоретична и научно-приложна стойност, оригиналност и приноси моменти обсъжданият труд на отговаря на всички условия за придобиване на научната степен „доктор“. Въз основа на гореизложеното предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Росица Хаджигеоргиева образователната и научна степен “доктор“ в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по руски език)

15.03.2019 г.

София

доц. д-р Антония Пенчева